

Niels Uni Dam
Cand. Comm

Hvør einasti av tykkum 19 hevur ábyrgdina

Sum tinglimir hava tit 19, sum umboða samgonguna á tingi, eina sera stóra ábyrgd. Takið hana í álvara.

Eg má siga, at teir tónar eg havi hoyrt úr samgonguni, síðan samgonguskjalið var undirskrivað, eru ræðandi. Alt fleiri fólk boða frá, at tey ikki trúgva uppá skattalættarnar til tey ríku og pensiónsvanvitið. Men samstundis goyma tey seg aftan fyri umberingar, sum at tað er betur at vera innanfyri og royna at ávirka, enn at vera uttanfyri og slett ikki ávirka.

Hetta er nakað ræðuligt tvælt og vísir ófatiligt ábyrgdarloysi. Tit ætla at broyta okkara vælferðarsamfelag so grundleggjandi, tí tað er frægari enn at standa uttanfyri. Lurti eftir tykkum sjálvum!

Fokk nei, er tað frægari! Tað er frægari at standa uttan fyri og steðga ørskapinum. Tit eiga at minnast til at standa bara trý av tykkum uttanfyri, so verður

hasin ørskapurin ikki til nakað. Jenis er farin at rilla, og tað skiji eg væl. Hann er ikki dummur, og veit hvørjar avleiðingarnar eru av at viðtaka eina flat-skattaskipan.

Vit hava so nógv dømi í heimssøguni, har fólk valdu ikki at stilla seg upp ímóti tí sum tey vistu var skeivt, og sum á tann hátt hava verið við til at gjørt heimin til eitt verri stað. Ikki tí tey vildu tað, men tí tey ikki vildu enda uttanfyri.

Øll tit sum stuðla hesari samgonguni, tit hava ábyrgdina, og um tit atkvøða ímóti tykkara sannføring í so álvarsligum málum, so er tað bara tykkara ábyrgd.

Tit kunnu ikki goyma tykkum aftanfyri, at tit bara eru ein av 19 atkvøðum. Tit eru vald at umboða okkum Føroya fólk, og velja tit at avmontera vælferðarsamfelagið, so verður hetta tykkara eftirskrift.

Midflokkurin tosar ofta um glíðibreytir, og her er

veruliga talan um eina glíðubreyt, tá ein tilík høggravend kemur inn í politikk, so breiður hon seg sum krabbamein út í alt samfelagið. Velja tit at fara eftir hesari leiðini, so velja tit at gera Føroyar til eitt kyniskari samfelag.

Hvør hevur veruliga hug til, at vera nevndur í Føroya søgu, sum ein av teimum, ið valdi, at Føroyar skuldi bróta frá norðurlandska modellinum.

Sum tann, ið tveir dagar fyri jól, valdi at prioritera sjálvsøkni framum samhaldsfesti.

Sum tann, ið valdi at senda rokningina fyri tykkara skattalættar til komandi ættarlið, í størsta ørskapsprojekti, síðan Peter Brixtofte seldi almennu bygningarnar í Farum, fyri at leiga teir aftur, og brúkti pengarnar til eitt fót bóltsfelag, dýrt vín til seg og umsitingina og uttanlandaferðir til pensionistarnar í kommununi.

Hetta handlar ikki um floksdisiplin, tí í so ál-

arsligum málum ber ikki til at goyma seg handan flokkin. Tit 19, sum mynda samgonguna á tingi í hesum døgum: Ábyrgdin fyri at avmontera næstrakærleikan er tykkara.

So havi eg størri virðing fyri teimum, sum beint út meina handan politikkin. Fólkaflokkurin hevur sum aðalmál at stiðja undir eitt sjálvsøkið samfelag, og tað er ein erlig søk. Men tit onnur eru ikki, um tit velja at fara frá einum samfelagsmodell, ið tekur atlit til tey veiku. Eg minnst nógv av tykkum, sum lovaðu at verja tey.

Dagurin í morgin er ein tann týðningarmesti í politisku søgu Føroya, og tit hava ábyrgdina fyri, um hann gerst tann svartasti dagurin.

Hygg í spegilin og spyrji tykkum sjálvi: "Hvat fyri eitt menniskja havi eg hug at vera?"

Jógvan Skorheim
Løgtingslimur fyri Sjálvstýrisflokkinn

Ein lætti til barnafamiljurnar

Samgongan hevur gjørt avtalu um, at frá 1. januar 2012 verður barnafrádrátturin hækkaður við 1.000 krónum. Hetta fer at gera tað lættari hjá teimum familjum, ið dagliga hava torført við at fáa pengarnar at røkka.

Sum tinglimur fyri Sjálvstýrisflokkinn fegnist eg um, at vit megnaðu eina semju um at hækka barnafrádráttin við kr. 1.000 fyri hvørt barnið í komandi ári. Hetta er við til at gera tann skattalættan, ið so

nógv hevur verið kjakast um, eitt sindur meira sosialan. Barnafamiljan er tann bólkur í samfelagnum, sum ber tyngstu byrðarnar av høgá kostnaðarstöðinum. Tískil er tað umráðandi, at hesi eisini fáa ein munandi lætta við komandi skattaumlegging. Við hesum kann ein familja við trimum børnum fáa kr. 3.000 meiri at liva fyri um árið. Hetta, saman við komandi skattaskipan, fer at geva familjum við inntøkum undir kr. 250.000 ein lætta, ið

kemur at merkjast.

Í menniskjum góður tokki

Mánamorgunin var Anlis Bjarkhamar, leiðari fyri “Í menniskjum góður tokki”, í morgunsendingini hjá útvarpinum. Hon vísti á, at fortreytirnar fyri at pengar skuldu latast til persónar var, at tey høvdu børn. Hon vónar eisini, at núsitandi løgting fer at gera nakað, soleiðis at tað kundi gerast lættari hjá hesum samfelagsbólki. Við at hækka barnafrádráttin og

við at leggja skattin um, far hesin bólkur betri fortreytir fyri at liva í okkara samfelagi.

Einlig foreldur við tveimum børnum og einari inntøku á kr. 250.000 fara við hesum at fáa ein lætta á í alt kr. 3.500,-

Sjálvandi høvdu fleiri ynskt sær ein størri lætta, men hetta er veruliga ein hjálp.

Sjálvstýrisflokkurin er farin í hesa samgonguna fyri at fáa ávirkan, og tað fara vit eisini at gera alt fyri at hava.

Jens Pauli í Dali
Leynar

Um flatskatt og skatting av eftirlønarinngjaldi

Nú eiga Annika, Bjarni, Hanus, Elsebeth og onnur í samgonguni, sum eg meti eitt sindur av skili er í, koma undan dýnnuni og steðgað hesi ætlan við hesum lógum í núverandi líki.

Nógv tann størsti parturin av føroysku veljarunum eru ímóti hesum lógum í núverandi líki, bæði tey sum hava valt samgonguna og andstöðuna. Sjálvt teir flestu veljararnir, ið valdu fólkaflokkin, eru ímóti hesum lógum. Um flestu fólkafloksveljararnir tóku undir við lógini um flatskatt, hevði formaður floksins fingið væl fleiri atkvøður enn tær 386 atkvøðurnar, heldur 1500 ella nógv fleiri.

rokning, so veit ein, at bæði tann eftirlønti og landskassin hava ongan fyrimun, um eftirlønin verður skattað forút. Tann eftirlønti fær nógv minni í eftirløn. Trupulleikarnir verða stórir, bæði peningaliga hjá teimum, sm skulu fáa eftirløn, og hjá landskassanum, sum fær minni inn í skatti seinni um nøkur ár.

Vit vita øll, at skatta-trýstið í Føroyum er ov høgt, men hetta kann loysast á ein meira skynsaman hátt. Hetta er ikki rætta tíðin at geva skattalætta, nú tá ið undirskotið á figgjarlógini er so stórt, uml. 1 1/2 milliard. Men vil løgtingið hava hesa lóg nú, skulu helst tey flestu fáa ein lætta, t.d. kundu tey, sum fáa 20-25 túsund um mánaðin, fingið einar 500-1000 kr. minni í skatti um mánaðin, og tey hægst løntu 2000-3000 kr. Um lættin kom í gildi eftir t.d. 8 árum, hevði landskassin ikki mist so nógv pening í einum. Fyrsta árið fingur fólk 1/8 part av skattalættanum, næsta árið 2/8 partar osfr. Tá hevði ikki verið neyðugt at skatta inngjaldið til eftirlønarpupsparingina hjá løntakarunum.

Vit eiga at gera umstöður soleiðis, at øll hava hug at liva í hesum landi.

Tingmaðurin Helgi Abramahsen skrivur í Dimmalætting hósadagin, at partur av pengunum, ið verða settir í eftirlønargrunnar, er ogn landskassans. Men hetta er ikki sannleikin, tí øll tey uml. 13-16% eru partur av løn lønmóttakarans, og landskassin eigur ikki skatt av pengunum, fyrr enn eftirlønin verður útgoldin.

Anskar Hansen í Sosialinum fríggjadagin hevur somu meining sum Helgi, at landskassin eigur part av eftirlønarinngjaldinum beinanvegin, tá teir verða inngoldnir í eftirlønargrunnin; men hetta er ikki rætt.

Um ein hevur eitt sindur av skili fyri